

MEMO

Mitigerende maatregelen bedrijventerrein Revelhorst 4 en de relatie tot Zonnepark Revelhorst.

Van: Solar Proactive
Aan: Gemeente Zutphen
Datum: 19 juli 2018

Inleiding

Solar Proactive ontwikkelt een landschappelijk ingericht zonne-energie project waarbij het streven is een optimale habitat te creëren voor zowel flora als fauna. Om dit doel te realiseren en aansluiting te creëren bij het STUIT gebied wordt circa 1,3 km aan hagen en struwelen geplant. De ondergrond en randen van het zonnepark wordt verschaald en schapen nemen de hoofdrol m.b.t. maaibeheer. Om een optimale habitat te kunnen bieden wordt in overleg met de vogelwerkgroep gekeken op welke wijze nog additionele maatregelen kunnen worden genomen. Te denken valt aan het plaatsen van extra nestkasten of uitzicht/jachtpaaltjes voor de kerkuil.

Solar Proactive heeft in mei 2017 een Quicksan flora en fauna laten uitvoeren voor het projectgebied. Referentie: Heinen, M.A. (2017) Rapport 16-354. De Quicksan heeft geen aspecten opgeleverd die het vervolg van de realisatie van Zonnepark Revelhorst kunnen belemmeren.

In 2010 heeft Timmerhuis Projecten B.V. mitigerende maatregelen moeten uitvoeren als compensatie voor de uitbreiding van het bedrijventerrein Revelhorst 4. Hiervoor is in 2010 een flora en fauna plan opgesteld. *Referentie: mei 2010, H. Broier. Rapport 80815/SAB.* Timmerhuis Projecten B.V. heeft bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (MLNV) een aanvraag voor een ontheffing aangevraagd. *Referentie: verzoek 1 juli / RZ/10-3285.* De ontheffing kon niet worden verleend om dat er geen sprake is van overtreding van de flora en fauna-wet. Het MLNV heeft besloten en kenbaar gemaakt aan Timmerhuis Projecten B.V. dat de werkzaamheden zonder ontheffing kunnen worden uitgevoerd, mits de maatregelen werden uitgevoerd zoals beschreven in het schrijven van MLNV van 15 september 2010 en het flora en fauna plan *Referentie: mei 2010, H. Broier. Rapport 80815/SAB.*

Onderstaand heeft Solar Proactive een aantal aspecten beschreven die onderdeel zijn geweest van de mitigerende maatregelen die in 2010 zijn vastgelegd. Alhoewel Solar Proactive formeel geen verplichting heeft om mitigerende maatregelen uit te voeren die verband houden met een andere planologische ontwikkeling dan het zonnepark, hebben we toch gekeken of met de aanvullende maatregelen die het zonnepark neemt, samen met de maatregelen die Timmerhuis Projecten zelf al had genomen, ook voldaan wordt aan de mitigerende maatregelen die aan Timmerhuis Projecten B.V. waren opgelegd.

Hierna wordt kort aangehaald welke mitigerende maatregelen waren voorgeschreven (*cursief aangegeven*) en hoe deze zijn of worden ingevuld.

Mitigerende maatregelen Steenmarter (paragraaf 2.5)

Als gevolg van de uitbreiding van het bedrijventerrein Revelhorst 4 (sloop oude boerderij) wordt een verblijfplaats van de Steenmarter aangetast. Om negatieve effecten op de Steenmarter zo klein mogelijk te houden worden de volgende mitigerende maatregelen getroffen:

- *De versturende werkzaamheden vinden plaats buiten het voortplantingsseizoen van de Steenmarter. De voortplantingsperiode loopt globaal van maart tot en met augustus.*

- *De aanwezige begroeiing wordt minimaal één week voor de aanvang van de sloopwerkzaamheden kort afgemaaid en gesnoeid.*
- *De sloop vindt plaats door middel van strippen, zodat eventueel aanwezige steenmarters de gelegenheid krijgen om te vluchten.*
- *Tijdens de werkzaamheden wordt rekening gehouden met het feit dat mogelijke vluchtroutes voor de steenmarter aanwezig zijn, zodat de kans dat ze opgesloten worden in het gebouw nihil is en dood door sloop wordt voorkomen.*
- *Alle mitigerende maatregelen worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van steenmarters.*

Compenserende maatregelen Steenmarter

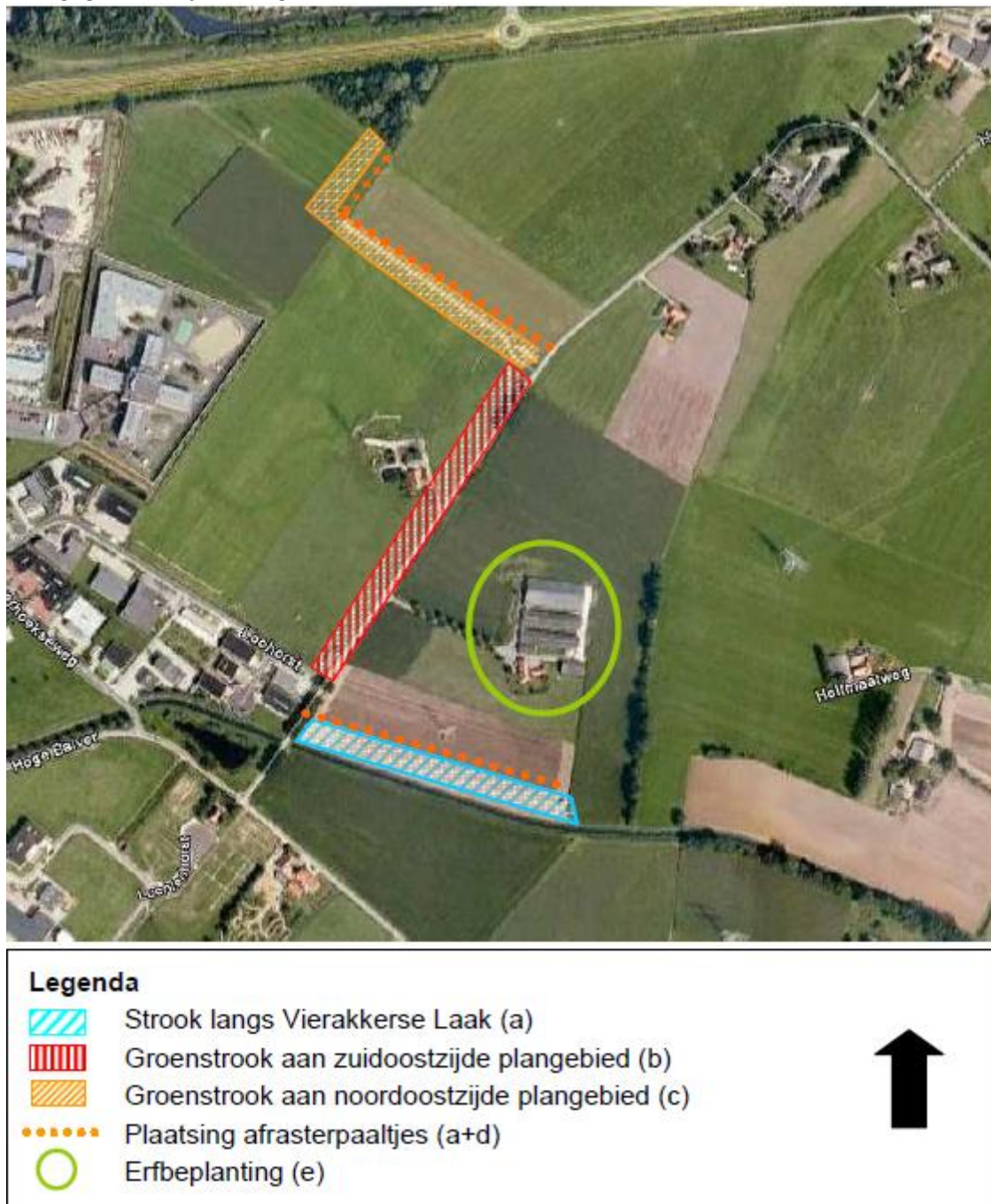
Ter compensatie voor het verlies van een vaste rust- en verblijfplaats en ter voorkoming dat de soort tijdens de werkzaamheden weer in het gebouw terugkomt, wordt een kunstmatige verblijfplaats gecreëerd in het bosgebied ten noordoosten van het plangebied. Het gaat dan om een zogenaamde martertakkenhoop. Met het bouwen van een martertakkenhoop dient ervoor gezorgd te worden dat de takkenhoop vrij is van tocht en met natuurlijk materiaal zoals, blad, stro en dergelijke wordt gevuld. Verder moet het droog zijn. De takkenhoop wordt aangelegd met 9 stoeptegels als vloer, muurtje van baksteen (2-3 bakstenen hoog) en een plafond. Daarbovenop komt een laag van minimaal 0.5 meter - 1 meter takken of snoeiafval (hoe meer hoe beter). Drie of minimaal twee in/uitgangen kunnen in de muurtjes worden uitgespaard. De takkenhoop wordt op een gunstige en rustige locatie gecreëerd. Deze verblijfplaats wordt aangelegd voordat de sloopwerkzaamheden beginnen.

Reactie: Bovenstaande maatregelen zien op sloopwerkzaamheden van de oude boerderij. De sloop heeft al plaatsgevonden en is derhalve niet meer relevant voor het zonnepark. Het zonnepark wordt op een perceel geplaatst dat nu in gebruik is als akkerland.

Mitigerende maatregelen Kerkuil

Met de plannen wordt een roestplaats van de Kerkuil verwijderd en zal foerageergebied verdwijnen. Voorafgaand aan de werkzaamheden zullen er twee nieuwe nestkasten in de directe omgeving van het plangebied opgehangen worden, in het huidige territorium (zie afbeelding 4 voor locatie). Dit biedt nieuwe alternatieve roestplaatsen voor de Kerkuil en biedt de soort de mogelijkheid zich te verplaatsen binnen zijn eigen territorium. Mogelijk worden deze nieuwe nestkasten ook in de toekomst gebruikt als broedlocatie. Om deze reden worden ze op een geschikte locatie gehangen. De Kerkuil broedt op donkere plekken. Van nature bieden boomholten (bijvoorbeeld in iep of eik) en rotsspleten een geschikte nestplaats voor de Kerkuil, die zelf geen nest maakt. In Nederland zijn de uilen echter aangewezen op donkere ruimtes in gebouwen als boerderijen, kerken, schuren, graansilo's, duiventillen en torens (Vogelbescherming, 2004). Om deze reden worden nieuwe nestkasten geplaatst in schuren of gebouwen, waar nog geen Kerkuilenkasten hangen. In afbeelding 4 zijn de locaties weergegeven waar nestkasten opgehangen worden.

van belang dat de omgeving geschikter en aantrekkelijker gemaakt wordt voor zowel muizen als de Kerkuil. Het geschikter maken wordt op de onderstaande manier uitgevoerd, deze maatregelen zijn weergegeven in afbeelding 5:

Afbeelding 5: Te nemen mitigerende maatregelen foerageergebied.

Specifiek voor het gebied nabij het zonnepark worden de volgende maatregelen beschreven:

- a) Een strook grasland langs de Vierakkerse Laak (circa 1 ha) wordt ingericht als ruigtezone en extensief beheerd. Op deze locatie worden tevens extra afrasteringspaaltjes geplaatst die als uitkijkplek kunnen dienen.
- b) Aan de zuidoostzijde van het plangebied wordt een groenzone ingericht (circa 1 ha). Om deze zone geschikt te maken voor de Kerkuil wordt een meidoornhaag gerealiseerd. Ook zullen bomen aangeplant worden in deze strook. Heggen in het landschap zijn geschikte

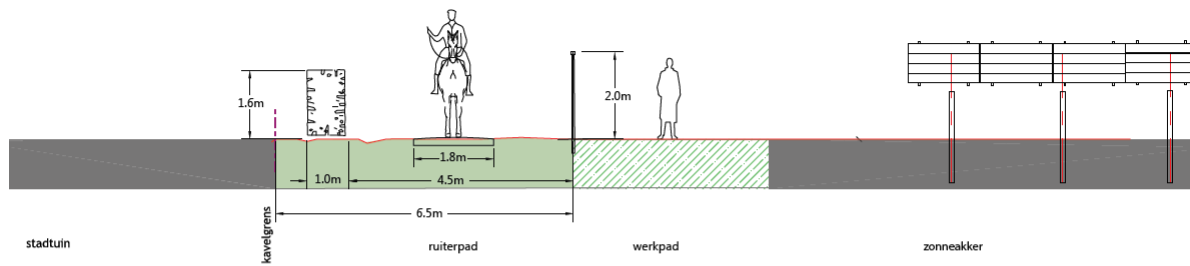
muizenbiotopen. Een rand van enkele meters draagt bij aan een hoge muizenstand. Het snoeimateriaal wordt tevens langs deze heggen gelegd. Dit vormt een muizenhaard voor in de winter. De Lansinkweg zal geen ontsluitingsweg zijn voor het bedrijventerrein, waardoor het verkeer op deze weg niet zal toenemen en verkeersslachtoffers onder uilen niet zal toenemen. Naast de functie voor de Kerkuil heeft de groenezone als functie het bedrijventerrein in te passen in de omgeving.

- c) De groenstrook aan de noordoostkant van het bedrijventerrein (circa 1 ha) wordt ingericht met kruidenrijk gras en wordt extensief beheerd en gefaseerd en incidenteel gemaaid, 1 à 2 maal per jaar. Deze elementen zijn bij verschillende muizensoorten erg in trek.*
- d) In de omgeving van het plangebied worden afrasteringsplaatjes geplaatst die kunnen dienen als uitkijkpost voor uilen.*
- e) Erven worden door middel van een erfbeplantingsproject opnieuw ingericht, gericht op de Kerkuil. Voor STUIT is al begonnen met een erfbeplantingsproject. Enkele boerderijen hebben zich hierbij reeds aangesloten. Onder andere Familie Heijink (Lansinkweg 2), direct ten oosten van het plangebied, heeft in 2008 meegedaan aan het erfbeplantingsproject. Hierbij zijn een kleine boomgaard, twee kastanjes en een eik geplaatst. Zij hebben destijds aangegeven ook in de toekomst te willen werken aan het creëren van een landschappelijke sfeer over het gehele erf. De ontwikkelingen binnen het STUIT hebben tevens positieve effecten op uilen en overige flora en fauna. Samen met betrokken partijen wil de gemeente met het STUIT onder andere de volgende twee doelstellingen bereiken: het behouden en versterken van de aantrekkelijkheid van het bestaande landschap met aandacht voor cultuurhistorische waarden en kwetsbare natuurwaarden, en de aanleg van bosjes, natuurgebied en, singels, lanen, heggen voor verdere verfraaiing van het landschap. Nevendoel hierbij is het aantrekkelijker maken van het leefgebied van de Kerkuil.*

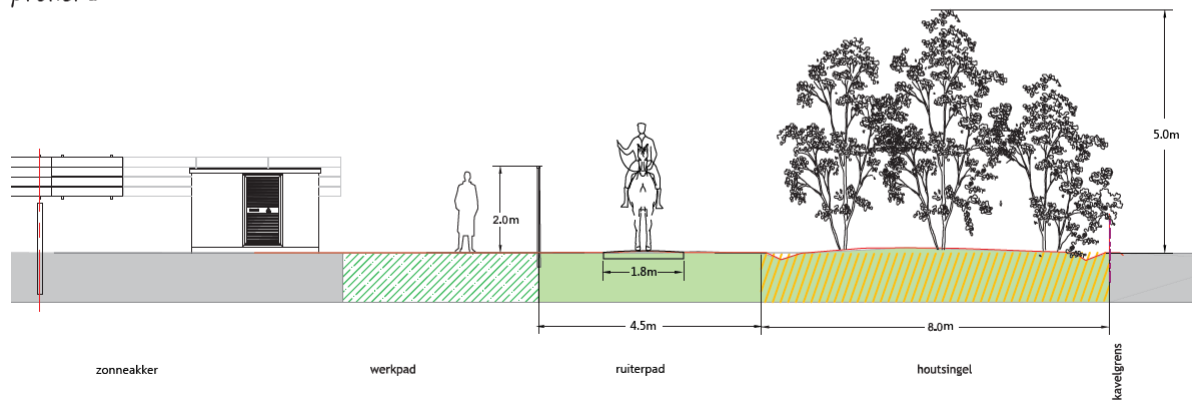
Reactie: rondom het zonnepark komt een groene bufferzone (zie ook de dwarsprofielen). Het ruiterspad (5-6 meter breed), de onderhoudsweg (4,5 meter breed) dat rondom het zonnepark loopt en de smallere onderhoudspaden in het zonnepark zelf (1,5 meter breed) hebben een open verharding en zullen ingezaaid worden met kruidenrijk gras en extensief worden beheerd.

De mitigerende maatregelen zoals hierboven beschreven worden daarmee als volgt ingevuld:

- Verplichtingen a en c: in totaal wordt er 2,2 ha extensief beheerd en kruidenrijk grasland gerealiseerd door de onderhoudspaden in en rondom het zonnepark. Het netto oppervlak binnen het hekwerk is 6,8 ha. Het oppervlak aan zonnepanelen is 4,6 ha (27.263 panelen x 1.7 m²)
- Verplichting b: door de aanleg van de ruiterspaden, hagen en houtsingel worden een groenzone aangelegd van bijna 1 ha:
 - 500 meter houtsingel van 6,5 meter breed = 3.250 m²
 - 750 meter haag/berm van 1 meter breed = 750 m²
 - 1250 meter ruiterspad van 4 meter breed = 5.000 m²
- Verplichting d: om het hele zonnepark komt een hekwerk van circa 1.250 meter lang. Dat bevat circa 600 palen
- Verplichting e: de inrichting van bestaande erven gericht op de kerkuil is een lopend initiatief waar de inrichting van het zonnepark op aansluit maar niet direct invloed op heeft

profiel 1

profiel 2

Conclusie

Alle mitigerende voorschriften zijn ofwel niet meer relevant, ofwel al voldaan, ofwel worden voldaan door de aanvullende maatregelen door het zonnepark